

سایت ویژه ریاضیات www.riazisara.ir

درسنامه ها و جزوه های ریاضی
سوالات و پاسخنامه تشریحی کنکور
نمونه سوالات امتحانات ریاضی
نرم افزارهای ریاضیات

...

(@riazisara)

ریاضی سرا در تلگرام:

<https://t.me/riazisara>

(@riazisara.ir) ریاضی سرا در اینستاگرام:

<https://www.instagram.com/riazisara.ir>

هندسه ۲، استدلال در هندسه

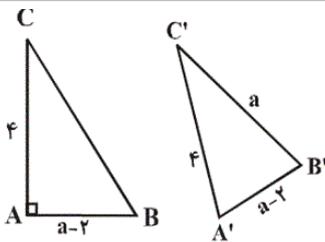
۱۳۱- در مثلث ABC ، $AB = AC = 5$ و $BC = 8$ است، اگر G نقطه هم‌رسی میانه‌های مثلث ABC باشد، آنگاه طول AG کدام است؟

- (۱) $\frac{4}{7}$ (۲) $\frac{3}{5}$ (۳) ۲ (۴) ۱

۱۳۲- چند قطر یک ۲۰ ضلعی محدب از رأس مشخصی از آن نمی‌گذرد؟

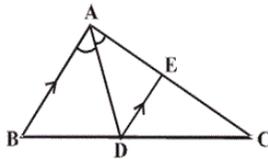
- (۱) ۱۵۲ (۲) ۱۵۳ (۳) ۱۵۴ (۴) ۱۵۵

۱۳۳- در مثلث $A'B'C'$ که زاویه A' حاده است، مقدار a در کدام فاصله تغییر می‌کند؟

- (۱) $3 < a < 4$
(۲) $2 < a < 4$
(۳) $2 < a < 5$
(۴) $3 < a < 5$

۱۳۴- در شکل زیر AD نیمساز زاویه A و $DE \parallel BA$ است. اگر $\frac{2}{3}AC = AB = 4$ باشد، آنگاه طول AE چقدر است؟

- (۱) $\frac{2}{4}$ (۲) $\frac{2}{7}$ (۳) ۳ (۴) $\frac{3}{2}$

۱۳۵- نقطه‌ای دلخواه درون مثلثی متساوی‌الاضلاع در نظر می‌گیریم. اگر مجموع فواصل این نقطه از سه ضلع مثلث برابر ۶ باشد، آنگاه مساحت مثلث کدام است؟

- (۱) $3\sqrt{3}$ (۲) $12\sqrt{3}$ (۳) $4\sqrt{3}$ (۴) $8\sqrt{3}$

۱۳۶- در مثلث ABC ، طول ضلع BC برابر ۶ و طول میانه AM برابر ۵ است. حدود تغییرات طول ضلع AB کدام است؟

- (۱) $\frac{3}{5} < AB < \frac{8}{5}$ (۲) $1 < AB < 11$ (۳) $3 < AB < 9$ (۴) $2 < AB < 8$

۱۳۷- مساحت چهارضلعی‌ای که از برخورد نیمسازهای داخلی یک مستطیل به طول اضلاع $3\sqrt{2}$ و $\sqrt{2}$ پدید می‌آید، کدام است؟

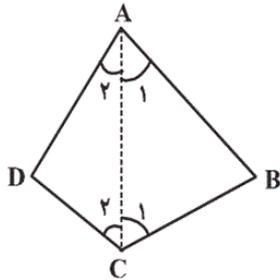
- (۱) ۲ (۲) ۹ (۳) ۴ (۴) $\frac{9}{2}$

۱۳۸- چند مثلث غیر همنهشت ABC با مشخصات $AB = 8$ ، $AC = 5$ و $\hat{B} = 45^\circ$ می توان رسم کرد؟

- (۱) هیچ (۲) ۱ (۳) ۲ (۴) ۴

۱۳۹- مثلث قائم الزاویه متساوی الساقین ABC ($\hat{A} = 90^\circ$) با طول ساق ۴ مفروض است. از نقطه M روی وتر BC عمودهایی بر دو ساق مثلث رسم می کنیم. اگر قدرمطلق تفاضل طول دو عمود رسم شده برابر ۲ باشد، فاصله نقطه M از رأس A کدام است؟

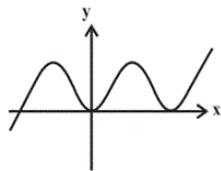
- (۱) $\sqrt{6}$ (۲) $\sqrt{5}$ (۳) ۲ (۴) $\sqrt{10}$

۱۴۰- در چهارضلعی $ABCD$ ، AB بزرگ ترین و CD کوچک ترین ضلع است. اگر $AD = BC$ ، آنگاه کدام یک از نامساوی های زیر در حالت کلی برقرار نیست؟

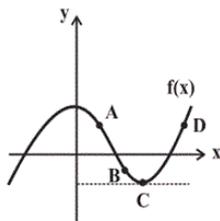
- (۱) $\hat{A}_1 < \hat{C}_1$ (۲) $\hat{A}_2 < \hat{C}_1$
 (۳) $\hat{A}_1 < \hat{C}_2$ (۴) $\hat{A}_2 < \hat{C}_2$

دیفرانسیل و انتگرال

۸۱- در چند نقطه از نمودار زیر، خط مماس بر آن با محور x موازی خواهد شد؟

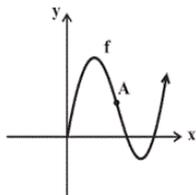
- (۱) ۴ (۲) ۳
 (۳) ۲ (۴) ۱

۸۲- در کدام یک از نقاط مشخص شده روی نمودار تابع f ، مقدار $f(x)f'(x)$ عددی منفی است؟

- (۱) A (۲) B
 (۳) C (۴) D

۸۳- نمودار تابع f به شکل زیر مفروض است. کدام یک از خطوط داده شده می تواند معادله خط مماس بر نمودار تابع f در نقطه A باشد؟

- (۱) $2x + 3y + 1 = 0$ (۲) $-3x + 4y + 2 = 0$
 (۳) $x + y - 5 = 0$ (۴) $x - 2y - 3 = 0$

۸۴- اگر تعریف مشتق تابع f در نقطه $x = a$ به صورت $\lim_{h \rightarrow 0} \frac{(a+h)^2 - a^2}{h}$ باشد، کدام گزینه برای ضابطه تابع f و $x = a$ نمی‌تواند درست باشد؟

$f(x) = (x-1)^2, a = 3$ (۲)

$f(x) = x^2, a = 2$ (۱)

$f(x) = (x+1)^2, a = 1$ (۴)

$f(x) = \frac{1}{2}x^2, a = 2\sqrt{2}$ (۳)

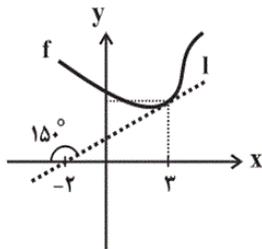
۸۵- اگر $\lim_{h \rightarrow 0} \frac{f(2+h) - f(2)}{h} = \frac{1}{2}$ باشد و نمودار تابع پیوسته f از نقطه $A(2, 0)$ بگذرد، معادله خط مماس بر نمودار تابع f در نقطه A کدام است؟

$2y = x - 2$ (۲)

$y = \frac{1}{2}(x-1)$ (۱)

$y = 2x - 4$ (۴)

$y = 4 - 2x$ (۳)

۸۶- با توجه به نمودار تابع f ، حاصل $f'(3) + f(3)$ کدام است؟

$\frac{5\sqrt{3}}{3}$ (۲)

$\frac{2\sqrt{3}}{3}$ (۱)

$3\sqrt{3}$ (۴)

$2\sqrt{3}$ (۳)

۸۷- اگر $g(x) = |x^2 - 1|$ و $g'(a) = 0$ باشد، مقدار a کدام است؟

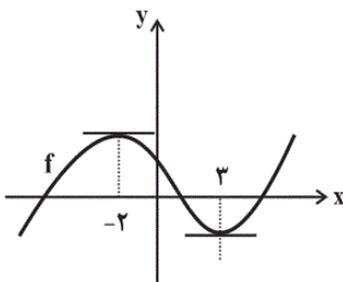
۱ (۲)

صفر (۱)

۲ (۴)

-۱ (۳)

۸۸- نمودار تابع f در شکل زیر داده شده است. کدام یک از گزینه‌های زیر می‌تواند ضابطه تابع f' باشد؟

$f'(x) = x^2 - x + 4$ (۱)

$f'(x) = x^2 + 2x - 6$ (۲)

$f'(x) = 2x^2 - 2x - 12$ (۳)

$f'(x) = 3x^2 - 2x + 1$ (۴)

۸۹- خط $y = 3x - 2$ در نقطه $x_0 = 2$ بر منحنی پیوسته $y = f(x)$ مماس است. حاصل $\lim_{x \rightarrow 2} \frac{f^2(x) - 2f(x) - 8}{x^2 - 4}$ کدام است؟

- $\frac{7}{2}$ (۴) $\frac{9}{2}$ (۳) ۸ (۲) $\frac{15}{4}$ (۱)

۹۰- آهنگ متوسط تغییر تابع $f(x) = \sqrt{x+k}$ در بازه $[1,6]$ برابر $\frac{1}{5}$ است. $f(-2)$ کدام است؟

- ۴ (۴) ۳ (۳) ۲ (۲) ۱ (۱)

۹۱- در تابعی با ضابطه $f(t) = t - \sqrt{t}$ ، آهنگ لحظه‌ای تغییر تابع f در $t = 4$ چقدر از آهنگ متوسط تغییر آن از $t = 1$ تا $t = 4$ ، بیشتر است؟

- $\frac{1}{12}$ (۴) $\frac{1}{6}$ (۳) $\frac{2}{3}$ (۲) $\frac{3}{4}$ (۱)

۹۲- آهنگ تغییر مساحت مثلث قائم‌الزاویه‌ای به طول وتر a و زاویه حاده α در لحظه‌ای که $\alpha = 22/5^\circ$ باشد، کدام است؟

- $\frac{-\sqrt{2}}{4} a^2$ (۴) $\frac{\sqrt{2}}{4} a^2$ (۳) $\frac{-\sqrt{2}}{2} a^2$ (۲) $\frac{\sqrt{2}}{2} a^2$ (۱)

۹۳- اگر هر کالا ۱۰۰ تومان فروخته و سود حاصل برای فروش x کالا برحسب تومان از تابع $P(x) = 10x - 2100 + x^2$ محاسبه شود، هزینه تقریبی تولید یازدهمین کالا چند تومان است؟ (هزینه - در آمد = سود)

- ۱۳۰ (۴) ۱۱۰ (۳) ۳۰ (۲) ۷۰ (۱)

۹۴- اگر $f(x) = \begin{cases} x^2 + 1 & ; x \geq 1 \\ x^2 - 1 & ; x < 1 \end{cases}$ باشد، کدام گزینه نادرست است؟

- $\lim_{x \rightarrow 1^-} f'(x) = 3$ (۴) $f'_-(1) = 3$ (۳) $\lim_{x \rightarrow 1^+} f'(x) = 2$ (۲) $f'_+(1) = 2$ (۱)

۹۵- اگر نیم‌مماس‌های راست و نیم‌مماس‌چپ تابع $f(x) = |ax^2 - 4a|$ در $x = 2$ بر هم عمود باشند، مقدار a کدام است؟

±۴ (۴)

±۲ (۳)

± $\frac{1}{4}$ (۲)

± $\frac{1}{2}$ (۱)

دیفرانسیل و انتگرال، کاربرد مشتق -

۹۶- زاویه حاد بین مماس‌های رسم شده بر نمودار تابع $f(x) = \begin{cases} \frac{1}{6}x^2 - \frac{1}{3} & ; x \leq 1 \\ \frac{-1}{6}x^2 & ; x > 1 \end{cases}$ در نزدیکی $x = 1$ ، کدام است؟

$\frac{\pi}{2}$ (۴)

$\frac{\pi}{3}$ (۳)

$\frac{\pi}{4}$ (۲)

$\frac{\pi}{6}$ (۱)

۹۷- دامنه تابع مشتق تابع $f(x) = \begin{cases} x + [x] & ; |x| < 1 \\ 2x^2 + |x| & ; |x| \geq 1 \end{cases}$ کدام است؟ ([]، نماد جزء صحیح است.)

$D_{f'} = \mathbb{R} - \{-1\}$ (۲)

$D_{f'} = \mathbb{R} - \{1\}$ (۱)

$D_{f'} = \mathbb{R} - \{-1, 0, 1\}$ (۴)

$D_{f'} = \mathbb{R} - \{-1, 1\}$ (۳)

۹۸- اگر $f(x) = 1 - |x|$ باشد، تعداد نقاط مشتق‌ناپذیر تابع $y = f(f(x))$ کدام است؟

صفر (۴)

۳ (۳)

۲ (۲)

۱ (۱)

۹۹- اگر $f(x) = |x^2 - x|$ و $g(x) = |x^2 + x|$ باشد، توابع $f + g$ و $f - g$ در نقطه $x = 0$ به ترتیب از راست به چپ کدام وضع زیر را دارند؟

(۲) مشتق‌پذیر - مشتق‌ناپذیر

(۱) مشتق‌پذیر - مشتق‌پذیر

(۴) مشتق‌ناپذیر - مشتق‌ناپذیر

(۳) مشتق‌ناپذیر - مشتق‌پذیر

۱۰۰- تابع $f(x) = (1 - \cos^2 \pi x)[x]$ روی بازه $(0, 4)$ در چند نقطه مشتق‌ناپذیر است؟ ([]، نماد جزء صحیح است.)

۲ (۲)

۱ (۱)

(۴) در تمام نقاط مشتق‌پذیر است.

۳ (۳)

۱۱۰- مکان هندسی نقاطی از صفحه که در معادله $x^2 - 2\sqrt{3}xy - y^2 = 3$ صدق می‌کنند، کدام است؟

- (۱) دو خط متقاطع (۲) هذلولی (۳) تنها یک نقطه (۴) بیضی

۱۱۱- فاصله کانونی هذلولی به معادله $y^2 = 4x^2 + 16x + 2y + 19$ کدام است؟

- (۱) ۲ (۲) $2\sqrt{5}$ (۳) ۴ (۴) $2\sqrt{3}$

۱۱۲- $A = (-1, 1)$ یکی از رئوس یک هذلولی است که کانون‌های آن روی خطی موازی محور x ها قرار دارند. اگر $x + 2y = 3$ یکی از

مجانب‌های این هذلولی باشد، معادله مجانب دیگر کدام است؟

- (۱) $x = 2y - 3$ (۲) $x = 2y + 3$
(۳) $x = 2y - 1$ (۴) $x = -2y + 1$

۱۱۳- در هذلولی به معادله $-9x^2 + 16y^2 - 72x - 96y - 144 = 0$ ، عرض نزدیک‌ترین کانون به محور x ها کدام است؟

- (۱) ۲ (۲) -۲ (۳) ۸ (۴) -۸

۱۱۴- کانونی از هذلولی به معادله $x^2 - y^2 = 1$ که طول مثبت دارد، مرکز دایره‌ای است که بر مجانب‌های این هذلولی مماس است. معادله

دایره کدام است؟

- (۱) $(x - \sqrt{2})^2 + y^2 = 2$ (۲) $x^2 + (y - \sqrt{2})^2 = 2$
(۳) $(x - \sqrt{2})^2 + y^2 = 1$ (۴) $x^2 + (y - \sqrt{2})^2 = 1$

۱۱۵- با انتقال مبدأ مختصات از نقطه $O = (0, 0)$ به نقطه O' ، سهمی به معادله $y = 2x^2 - 8x$ به سهمی به معادله $y = 2x^2$ تبدیل می‌شود.

نقطه O' در کدام یک از نواحی مختصات قرار دارد؟

- (۱) اول (۲) دوم (۳) سوم (۴) چهارم

۱۱۶- اگر محورهای مختصات را حول مبدأ به اندازه مناسب دوران دهیم تا سهمی $x^2 + 2xy + y^2 + 8x + 4y = 1$ استاندارد شود، رأس

سهمی به نقطه $\left(\frac{-3\sqrt{2}}{2}, \frac{-5\sqrt{2}}{2}\right)$ منتقل می‌شود. رأس سهمی قبل از دوران، کدام نقطه بوده است؟

- (۱) $(1, -4)$ (۲) $(-1, 4)$ (۳) $(-1, -4)$ (۴) $(1, 4)$

۱۱۷- فاصله کانونی مقطع مخروطی $xy = \frac{2}{3}$ کدام است؟

- (۱) $\frac{\sqrt{6}}{3}$ (۲) $\frac{2\sqrt{6}}{3}$ (۳) $\frac{4\sqrt{6}}{3}$ (۴) $\frac{\sqrt{6}}{2}$

۱۱۹- اگر $A = (1, 2)$ و $A' = (-3, 2)$ رأس‌های یک هذلولی و فاصله بین دو کانون آن برابر $2\sqrt{6}$ باشد، شیب خطوط مجانب‌های هذلولی کدام است؟

$\pm\sqrt{2}$ (۴)

± 2 (۳)

$\frac{\pm\sqrt{2}}{2}$ (۲)

$\pm \frac{1}{2}$ (۱)

۱۲۰- معادله یک هذلولی پس از دوران محورهای مختصات به اندازه 45° و در جهت مثلثاتی به صورت $x'^2 - 2y'^2 = 1$ است. معادله این هذلولی قبل از دوران کدام بوده است؟

$x^2 + y^2 - 6xy = -2$ (۲)

$x^2 + 2y^2 - 4xy = 2$ (۱)

$x^2 + y^2 + 2xy = -2$ (۴)

$2x^2 + y^2 - 4xy = 2$ (۳)

ریاضیات گسسته ، نظریه ی اعداد

۱۲۱- کدام یک از معادلات زیر در مجموعه اعداد صحیح جواب دارد؟

$6x \equiv 1 \pmod{4}$ (۴)

$4x \equiv 3 \pmod{3}$ (۳)

$3x \equiv 4 \pmod{2}$ (۲)

$2x \equiv 3 \pmod{4}$ (۱)

۱۲۲- مجموع ارقام کوچک‌ترین عدد طبیعی سه رقمی x که در معادله $5x \equiv 3 \pmod{12}$ صدق می‌کند، کدام است؟

۱۰ (۴)

۷ (۳)

۵ (۲)

۳ (۱)

۱۲۳- اگر باقی‌مانده تقسیم اعداد a و b بر ۳۹ به ترتیب برابر ۸ و ۱۲ باشد، باقی‌مانده تقسیم عدد $2a + 3b$ بر ۱۳ کدام است؟

۱۲ (۴)

۶ (۳)

۱ (۲)

صفر (۱)

۱۲۴- کدام گزاره در حالت کلی صحیح نیست؟ $(m, n, k \in \mathbb{N}$ و $a, b \in \mathbb{Z})$

$a \equiv b \pmod{m} \Rightarrow ak \equiv bk \pmod{mk}$ (۲)

$a \equiv b \pmod{m} \Rightarrow (a, m) = (b, m)$ (۱)

$a \equiv b \pmod{m}$ و $n | m \Rightarrow a \equiv b \pmod{n}$ (۴)

$a \equiv b \pmod{m}$ و $a \equiv b \pmod{n} \Rightarrow a \equiv b \pmod{mn}$ (۳)

۱۲۵- اگر بخواهیم ۷۵ کیلوگرم برنج را در کیسه‌های ۷ و ۴ کیلوگرمی بسته‌بندی کنیم، حداقل تعداد کیسه‌های لازم کدام است؟

۱۴ (۴)

۱۰ (۳)

۱۵ (۲)

۱۲ (۱)

۱۲۶- اگر دو عدد ۱۲۳ و ۳۹ متعلق به یک دسته هم‌نهشتی به پیمانه m باشند و $(m, 6) = 1$ ، آنگاه عدد ۱۳۸۸ به کدام دسته

هم‌نهشتی به پیمانه m تعلق خواهد داشت؟ $(m > 1)$

[۶] (۴)

[۵] (۳)

[۲] (۲)

[۱] (۱)

۱۲۷- تعداد جملات مجموع ... + ۹۹۹۹ + ۹۹۹ + ۹۹ + ۹، حداقل چقدر باشد تا حاصل بر ۱۱ بخش پذیر شود؟

- ۱۰ (۱) ۱۱ (۲) ۲۱ (۳) ۲۲ (۴)

۱۲۸- a عددی صحیح و زوج است. رقم یکان عدد $b = a^y + a^{2y} + a^{4y} + a^{6y} + a^{8y}$ به ازای مقادیر مختلف a چند مقدار متمایز می‌تواند بپذیرد؟

- ۲ (۱) ۳ (۲) ۴ (۳) ۱ (۴)

۱۲۹- عدد $a + 2^{2013} (1391)$ مضرب ۱۱ است. کوچک‌ترین عدد طبیعی a کدام است؟

- ۴ (۱) ۵ (۲) ۶ (۳) ۷ (۴)

۱۳۰- اعداد صحیح x و y در معادله $79x + 24y = 9$ صدق می‌کنند. باقی‌مانده تقسیم x بر ۸ کدام است؟

- ۱ (۴) ۷ (۳) ۳ (۲) ۵ (۱)

ریاضی پایه ، تابع

۱۰۱- اگر توابع f و g یک‌به‌یک باشند، کدام یک از توابع زیر همواره یک‌به‌یک است؟

- $f+g$ (۱) $f-g$ (۲) $f.g$ (۳) $f \circ g$ (۴)

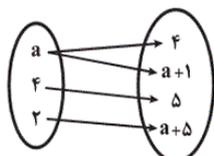
۱۰۲- به‌ازای چند مقدار m ، تابع $f = \left\{ (1, m^3 - m), (m, 4), (1, 4m^2 - 4), (5, m+1), (0, m^2 + 2) \right\}$ وارون پذیر است؟

- ۱ (۱) صفر
۲ (۳) ۳ (۴) ۱ (۲)

۱۰۳- در تابع خطی f رابطه $f(2x) = f(8x-1) - 5$ برقرار است. اگر $f^{-1}(3) = 5$ باشد، مقدار m از تساوی $f^{-1}(m) = 2$ کدام است؟

- ۱ (۱) صفر
۲ (۳) ۳ (۴) ۱ (۲)

۱۰۴- نمودار پیکانی تابع f به‌صورت زیر و تابع g به صورت $g = \{(x, 2x-1) | x \in \mathbb{R}_f\}$ است. خروجی تابع $f+g$ کدام است؟

- ۷ (۱)
۹ (۲)
۱۲ (۳)
۱۵ (۴)

۱۰۵- اگر $f = \{(2,3), (a,4), (12,1)\}$ ، $g(x) = x + \sqrt{x}$ باشد و $f \circ g = \{(1,3), (4,4), (b,1)\}$ باشد، حاصل $a + b$ کدام است؟

- ۶ (۱)
۹ (۲)
۳ (۳)
۱۵ (۴)

۱۰۶- اگر $f(x) = 2 - \sqrt{x}$ باشد، دامنه تابع $f \circ f(x)$ بازه $[a, b]$ است. نقطه میانی این بازه کدام است؟

- ۱ (۱)
۲ (۲)
۳ (۳)
۴ (۴)

۱۰۷- اگر $f \circ f^{-1} = \{(a,a), (b,b), (c,c)\}$ و $f^{-1} \circ f = \{(d,d), (e,e), (f,f)\}$ باشند، آن گاه تابع f^{-1} به چند صورت مختلف

می تواند نوشته شود؟

- ۳ (۱)
۲۷ (۲)
۶ (۳)
۱۸ (۴)

۱۰۸- اگر $f = \{(-1,2), (0,3), (-2,2), (1,-1), (5,1)\}$ و $g = \{(1,0), (5,-1), (3,0), (2,-1), (-2,5)\}$ باشد، حاصل ضرب مؤلفه های

دوم زوج های مرتب تابع $\frac{-f^2 - 1}{2f \cdot g}$ کدام است؟

- $-\frac{1}{4}$ (۱)
 $\frac{1}{4}$ (۲)
-۴ (۳)
۴ (۴)

ریاضی پایه ، مثلثات

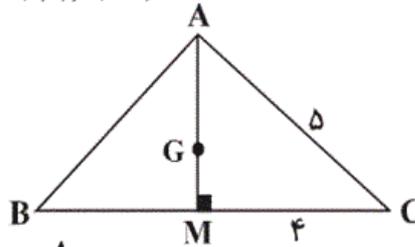
۱۰۹- حاصل $\sin^{-1}\left(\frac{1}{2} \tan \frac{4\pi}{3}\right)$ کدام است؟

- $\frac{\pi}{4}$ (۱)
 $\frac{\pi}{3}$ (۲)
 $\frac{\pi}{2}$ (۳)
 $\frac{\pi}{6}$ (۴)

۱۱۰- مجموع اعداد صحیح دامنه تابع $f(x) = \tan(\cos^{-1}(1 - \sqrt{x}))$ کدام است؟

- ۹ (۱)
۷ (۲)
۸ (۳)
۱۰ (۴)

(ممد رضا دلاور نژاد)

۱۳۱- مطابق شکل، میانه AM همان ارتفاع وارد بر BC است، بنابراین داریم:

$$\Delta AMC : AM^2 = AC^2 - MC^2 = 5^2 - 4^2 = 9 \Rightarrow AM = 3$$

می‌دانیم میانه‌های هر مثلث یکدیگر را به نسبت ۲ به ۱ قطع می‌کنند، پس اگر G محل

$$AG = \frac{2}{3} AM = \frac{2}{3} \times 3 = 2 \quad \text{همرسی میانه‌های مثلث ABC باشد، آنگاه داریم:}$$

(هندسه ۲ - استرلال در هندسه: صفحه ۳۶)

۴

۳ ✓

۲

۱

(ممن فاطمی)

۱۳۲- ۱۳۲

$$\text{تعداد قطرهای } n \text{ ضلعی محدب} = \frac{n(n-3)}{2}$$

$$\text{تعداد قطرهای گذرنده از هر رأس} = n - 3$$

باید تعداد قطرهای گذرنده از یک رأس را از کل تعداد قطرهای این ۲۰ ضلعی محدب کم کنیم.

از یک رأس مشخص، $20 - 3 = 17$ قطر می‌گذرد، پس تعداد قطرهایی که از یک

$$\frac{20(20-3)}{2} - 17 = 170 - 17 = 153 \quad \text{رأس مشخص نمی‌گذرند، برابر است با:}$$

(هندسه ۲ - استرلال در هندسه: صفحه‌های ۹ و ۱۰)

۴

۳

۲ ✓

۱

(معمداً ابراهیم کیتی زاده)

طبق قضیه لولا، چون دو مثلث ABC و $A'B'C'$ دو ضلع متساوی دارند $(AB = A'B', AC = A'C')$ و $\hat{A}' < \hat{A} = 90^\circ$ است، باید داشته باشیم، $B'C' < BC$

$$\Delta ABC \text{ در فیثاغورس: } BC^2 = 4^2 + (a-2)^2$$

$$\Rightarrow BC = \sqrt{16 + (a-2)^2}$$

$$B'C' < BC \Rightarrow a < \sqrt{16 + (a-2)^2}$$

$$\Rightarrow a^2 < 16 + (a-2)^2 \Rightarrow a < 5 \quad (1)$$

از طرفی $a - 2 > 0$ ، پس $a > 2$. همچنین طبق رابطه نامساوی مثلث داریم:

$$(a-2) + a > 4 \Rightarrow a > 3 \quad (2)$$

$$(1), (2) \Rightarrow 3 < a < 5$$

(هندسه ۲ - استدلال در هندسه: صفحه‌های ۲۷ و ۲۸)

۴ ✓

۳

۲

۱

(مهرداد ملوندی)

$$\frac{2}{3}AC = AB = 4 \Rightarrow \begin{cases} AB = 4 \\ AC = 6 \end{cases}$$

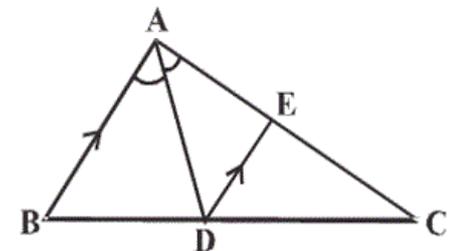
$$\text{AD نیمساز} \Rightarrow \frac{BD}{DC} = \frac{AB}{AC} = \frac{4}{6}$$

$$\Rightarrow \frac{BD}{DC} = \frac{2}{3} \Rightarrow \frac{BD}{BD+DC} = \frac{2}{2+3} \Rightarrow BD = \frac{2}{5}BC$$

$$ED \parallel AB \xrightarrow{\text{تالس}} \frac{BD}{BC} = \frac{AE}{AC}$$

$$\Rightarrow \frac{2}{5} = \frac{AE}{6} \Rightarrow AE = \frac{12}{5} = 2\frac{2}{5}$$

(هندسه ۲ - استدلال در هندسه: صفحه ۱۳)

۴

۳

۲

۱ ✓

مجموع فواصل هر نقطه دلخواه درون مثلث متساوی‌الاضلاع (به ضلع a) از سه ضلع

آن، با ارتفاع مثلث یعنی $\frac{\sqrt{3}}{2}a$ برابر است. پس طبق فرض داریم:

$$\frac{\sqrt{3}}{2}a = 6 \Rightarrow a = 4\sqrt{3}$$

$$S = \frac{\sqrt{3}}{4}a^2 = \frac{\sqrt{3}}{4} \times (4\sqrt{3})^2 = 12\sqrt{3}$$

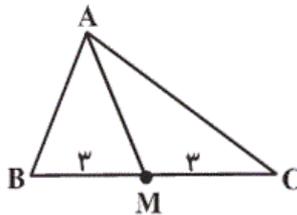
(هندسه ۲ - استرلال در هندسه: صفحه ۲۱)

۴

۳

۲ ✓

۱

AM میانه است، پس $BM = MC = \frac{BC}{2} = 3$.

در مثلث ABM داریم:

$$|AM - BM| < AB < AM + BM \Rightarrow 2 < AB < 8$$

(هندسه ۲ - استرلال در هندسه: صفحه‌های ۲۵ تا ۲۹)

۴ ✓

۳

۲

۱

نکته: از برخورد نیمسازهای داخلی یک مستطیل به طول اضلاع a و b ، مربعی با طول

ضلع $|b - a|$ و مساحت $\frac{(b - a)^2}{2}$ پدید می‌آید.

$$S = \frac{(3\sqrt{2} - \sqrt{2})^2}{2} = 4$$

پس مساحت چهارضلعی مورد نظر برابر است با:

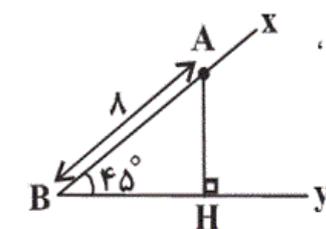
(هندسه ۲ - استرلال در هندسه: صفحه ۲۱)

۴

۳ ✓

۲

۱

زاویه $\hat{A}Bx = 45^\circ$ را رسم و روی نیم خط Bx ،

رأس A را مشخص می‌کنیم: $(AB = 8)$

فاصله نقطه A از نیم خط By برابر است با:

$$AH = AB \cdot \sin 45^\circ = 8 \left(\frac{\sqrt{2}}{2} \right) = 4\sqrt{2} \xrightarrow{\sqrt{2} \approx 1/4} AH \approx 5/6$$

چون $AC < AH$ است، پس چنین مثلی وجود نخواهد داشت.

(هندسه ۲ - استرلال در هندسه: صفحه‌های ۳۸ تا ۴۲)

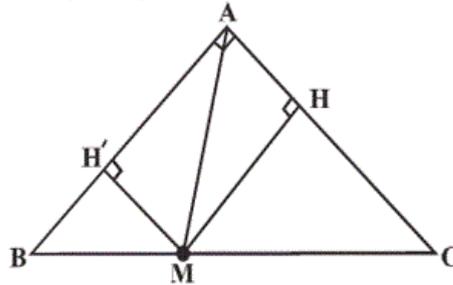
۴

۳

۲

۱ ✓

(مهرداد ملونری)

با توجه به شکل، فرض می‌کنیم $MH > MH'$ که طبق فرض داریم: $MH - MH' = 2$ (۱)
از طرفی اگر از نقطه‌ای روی قاعده مثلث متساوی‌الساقین، دو خط عمود بر دو ساق رسم کنیم تا آن‌ها را قطع کند، آنگاه مجموع طول پاره‌خط‌های ایجاد شده برابر طول ارتفاع وارد بر ساق مثلث است، پس:

$$MH + MH' = 4 \quad (2)$$

$$\xrightarrow{(1),(2)} MH = 3, MH' = 1$$

طبق قضیه فیثاغورس در مثلث قائم‌الزاویه AHM داریم:

$$\begin{cases} AM^2 = AH^2 + MH^2 \\ AH = MH' = 1 \end{cases} \Rightarrow AM^2 = 1^2 + 3^2 = 10 \Rightarrow AM = \sqrt{10}$$

(هندسه ۲ - استرلال در هندسه: صفحه ۲۱)

۴ ✓

۳

۲

۱

(امیرحسین ابومفیوب)

$$\triangle ABC : BC < AB \Rightarrow \hat{A}_1 < \hat{C}_1$$

$$\triangle ADC : CD < AD \Rightarrow \hat{A}_2 < \hat{C}_2$$

$$\left. \begin{array}{l} AD = BC \\ \triangle ABC, \triangle ADC : AC = AC \\ DC < AB \end{array} \right\} \xrightarrow{\text{عکس قضیه لولا}} \hat{A}_2 < \hat{C}_1$$

اما نامساوی گزینه «۳» در حالت کلی برقرار نیست.

(هندسه ۲ - استرلال در هندسه: صفحه‌های ۱۹ تا ۲۴)

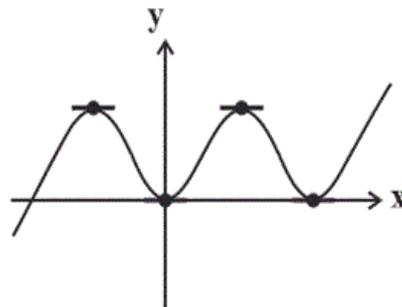
۴

۳ ✓

۲

۱

(عزیزاله علی‌اصغری)

با توجه به شکل، در ۴ نقطه خط مماس بر نمودار، موازی محور X ها است.

(دیفرانسیل - مشتق و کاربرد آن: صفحه‌های ۱۲۱ تا ۱۲۴)

۴

۳

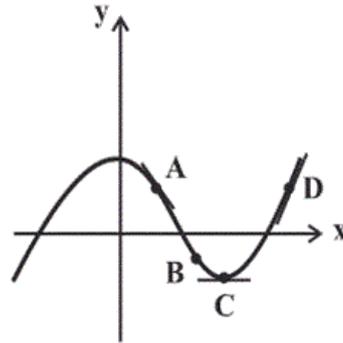
۲

۱ ✓

(علی شهرابی)

اگر نقطه‌ای بالای محور X ها باشد، مقدار تابع در آن نقطه مثبت و اگر نقطه‌ای پایین محور X ها باشد، مقدار تابع در آن نقطه منفی است. پس:

$$f(x_A) > 0, f(x_B) < 0, f(x_C) < 0, f(x_D) > 0$$

مقدار f' در هر نقطه، برابر با شیب خط مماس بر تابع f در آن نقطه است. با توجه به نمودار داریم:

$$f'(x_A) < 0, f'(x_B) < 0, f'(x_C) = 0, f'(x_D) > 0$$

پس:

$$f(x_A)f'(x_A) < 0, f(x_B)f'(x_B) > 0$$

$$f(x_C)f'(x_C) = 0, f(x_D)f'(x_D) > 0$$

(دیفرانسیل - مشتق و کاربرد آن؛ صفحه‌های ۱۲۱ تا ۱۲۴)

۴

۳

۲

۱ ✓

(یاسین سپهر)

با توجه به شکل رسم‌شده، شیب خط مماس در نقطه A منفی است. همچنین این خط، محورهای مختصات را در نقاط با مؤلفه‌های مثبت قطع می‌کند؛ یعنی عرض از مبدأ و طول از مبدأ خط مماس مثبت است. از بین معادلات داده شده فقط معادله $x + y - 5 = 0$ دارای ویژگی‌های مورد نظر است.

(دیفرانسیل - مشتق و کاربرد آن؛ صفحه‌های ۱۲۱ تا ۱۲۴)

۴

۳ ✓

۲

۱

(قاسم کتابچی)

گزینه «۱»:

$$\left\{ \begin{array}{l} f(x) = x^2 \\ a = 2 \end{array} \right. \Rightarrow \lim_{h \rightarrow 0} \frac{f(2+h) - f(2)}{h} = \lim_{h \rightarrow 0} \frac{(2+h)^2 - 2^2}{h}$$

گزینه «۲»:

$$\left\{ \begin{array}{l} f(x) = (x-1)^2 \\ a = 3 \end{array} \right. \Rightarrow \lim_{h \rightarrow 0} \frac{(3+h-1)^2 - 2^2}{h} = \lim_{h \rightarrow 0} \frac{(2+h)^2 - 4}{h}$$

۴

۳ ✓

۲

۱

(حسن شایلو)

$$f(2) = 0 \Rightarrow \text{شیب خط مماس} = f'(2) = \lim_{h \rightarrow 0} \frac{f(2+h) - f(2)}{h}$$

$$= \lim_{h \rightarrow 0} \frac{f(2+h)}{h} = \frac{1}{2}$$

$$y - 0 = \frac{1}{2}(x - 2) \Rightarrow 2y = x - 2$$

(دیفرانسیل - مشتق و کاربرد آن: صفحه‌های ۱۲۴ تا ۱۲۶)

۴

۳

۲ ✓

۱

(عزیزاله علی اصغری)

$$m_1 = \tan 30^\circ = \frac{\sqrt{3}}{3} \Rightarrow f'(3) = \frac{\sqrt{3}}{3}$$

معادله خط I را می‌نویسیم:

$$I \text{ معادله خط } : y = \frac{\sqrt{3}}{3}x + \frac{2\sqrt{3}}{3} \Rightarrow f(3) = \frac{5\sqrt{3}}{3}$$

$$\Rightarrow f'(3) + f(3) = \frac{\sqrt{3}}{3} + \frac{5\sqrt{3}}{3} = 2\sqrt{3}$$

(دیفرانسیل - مشتق و کاربرد آن: صفحه‌های ۱۲۴ تا ۱۲۶)

۴

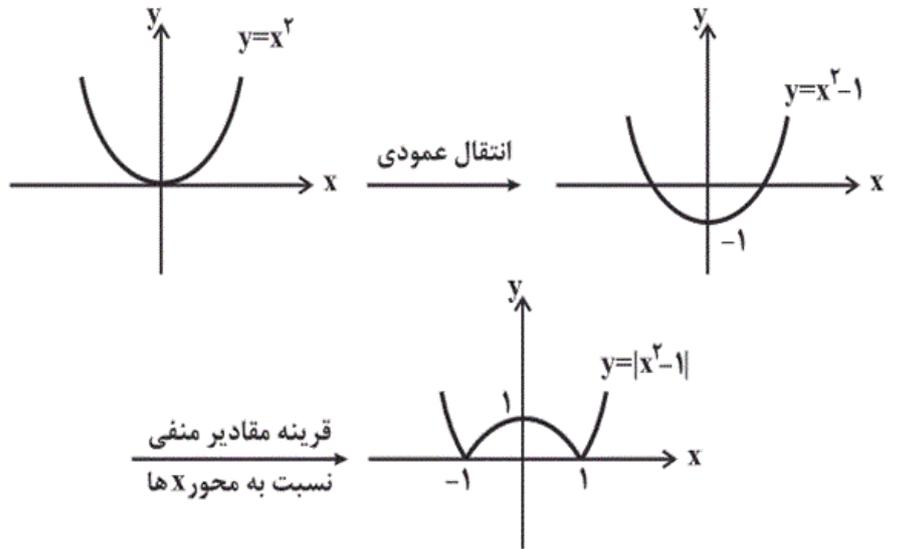
۳ ✓

۲

۱

(عرفان صادقی)

با توجه به اینکه $g'(a)$ ، شیب خط مماس در $x = a$ می‌باشد، بنابراین $x = a$ طولی است که در آن شیب خط مماس برابر صفر است.

با توجه به نمودار $g(x) = |x^2 - 1|$ ، شیب خط مماس فقط در $x = 0$ ، برابر صفر است.

(دیفرانسیل - مشتق و کاربرد آن: صفحه‌های ۱۲۱ تا ۱۲۶)

۴

۳

۲

۱ ✓

(یاسین سپهر)

با توجه به گزینه‌های داده شده ضابطه f' یک تابع درجه دوم به صورت $f'(x) = ax^2 + bx + c$ می‌باشد. از طرفی با توجه به نمودار f ، خطوط مماس بر نمودار تابع f در نقاط -2 و 3 افقی هستند، بنابراین $f'(-2) = f'(3) = 0$ می‌باشد. بنابراین داریم:

$$f'(x) = a(x+2)(x-3) = a(x^2 - x - 6)$$

با قرار دادن $a = 2$ ، ضابطه تابع گزینه «۳» به دست می‌آید.

(دیفرانسیل - مشتق و کاربرد آن: صفحه‌های ۱۲۱ تا ۱۲۶)

۴

۳ ✓

۲

۱

(صیب شفیعی)

$$y = 3x - 2 \Rightarrow m = 3 \Rightarrow f'(2) = 3$$

$$x = 2 \xrightarrow{y=3x-2} y = 4 \Rightarrow f(2) = 4$$

$$\Rightarrow \lim_{x \rightarrow 2} \frac{f^2(x) - 2f(x) - 8}{x^2 - 4} = \lim_{x \rightarrow 2} \frac{(f(x) - 4)(f(x) + 2)}{(x - 2)(x + 2)}$$

$$= \frac{f(2) + 2}{2 + 2} \times \lim_{x \rightarrow 2} \frac{f(x) - 4}{x - 2} = \frac{4 + 2}{4} \times f'(2) = \frac{6}{4} \times 3 = \frac{18}{4} = \frac{9}{2}$$

دقت کنید که در عبارت فوق از $\lim_{x \rightarrow 2} \frac{f(x) - 4}{x - 2} = f'(2)$ استفاده کرده‌ایم.

(دیفرانسیل - مشتق و کاربرد آن: صفحه‌های ۱۲۱ تا ۱۲۶)

۴

۳ ✓

۲

۱

(کاظم ابلالی)

آهنگ متوسط تغییر تابع در بازه $[1, 6]$ برابر است با:

$$\frac{f(6) - f(1)}{6 - 1} = \frac{1}{5} \Rightarrow f(6) - f(1) = 1 \Rightarrow \sqrt{6+k} - \sqrt{1+k} = 1$$

$$\Rightarrow \sqrt{6+k} = 1 + \sqrt{1+k} \xrightarrow{\text{توان } 2} 6+k = 1 + 1 + k + 2\sqrt{1+k}$$

$$\Rightarrow 2 = \sqrt{1+k} \Rightarrow 1+k = 4 \Rightarrow k = 3$$

$$\Rightarrow f(x) = \sqrt{x+3} \Rightarrow f(-2) = \sqrt{-2+3} = 1$$

(دیفرانسیل - مشتق و کاربرد آن: صفحه‌های ۱۲۶ تا ۱۳۰)

۴

۳

۲

۱ ✓

(عرفان صادقی)

ابتدا آهنگ لحظه‌ای تغییر تابع f را در $t = 4$ به دست می‌آوریم که همان $f'(4)$

$$f(t) = t - \sqrt{t} \Rightarrow f'(t) = 1 - \frac{1}{2\sqrt{t}} \Rightarrow f'(4) = \frac{3}{4} \quad \text{است.}$$

از طرفی برای آهنگ متوسط تغییر نیز داریم:

$$[1, 4] \text{ آهنگ متوسط تغییر تابع در بازه } = \frac{f(4) - f(1)}{4 - 1} = \frac{2 - 0}{3} = \frac{2}{3}$$

$$\Rightarrow \frac{3}{4} - \frac{2}{3} = \frac{1}{12}$$

(دیفرانسیل - مشتق و کاربرد آن: صفحه‌های ۱۲۶ تا ۱۳۰)

۴ ✓

۳

۲

۱

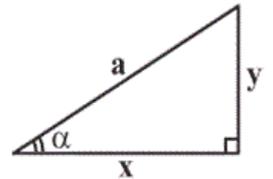
(عمیدرضا کلاته‌جاری)

$$S = \frac{x \cdot y}{2} = \frac{(a \cdot \cos(\alpha)) \cdot (a \cdot \sin(\alpha))}{2} = \frac{a^2 \cdot \sin(2\alpha)}{4}$$

$$\Rightarrow S(\alpha) = \frac{1}{4} a^2 \cdot \sin(2\alpha)$$

$$\Rightarrow S'(\alpha) = \frac{1}{4} a^2 \times 2 \cos(2\alpha)$$

$$\Rightarrow S'(22/5^\circ) = \frac{1}{4} a^2 \times 2 \underbrace{\cos(45^\circ)}_{\frac{\sqrt{2}}{2}} = \frac{\sqrt{2}}{4} a^2$$

(دیفرانسیل - مشتق و کاربرد آن: صفحه‌های ۱۲۶ تا ۱۳۰)

۴

۳ ✓

۲

۱

(مرتضی روزبهانی)

تابع درآمد: $R(x) = 100x$

تابع هزینه: $C(x) = R(x) - P(x) = 100x - (10x - 2100 + x^2)$

$$\Rightarrow C(x) = 2100 + 90x - x^2 \Rightarrow C'(x) = 90 - 2x$$

$$\underbrace{C(11) - C(10)} = C'(10) = 70 \text{ تومان}$$

هزینه تولید یازدهمین کالا

(دیفرانسیل - مشتق و کاربرد آن: صفحه‌های ۱۲۶ تا ۱۳۰)

۴

۳

۲

۱ ✓

(کاظم اجلالی)

تابع f در $x = 1$ پیوستگی چپ و در نتیجه مشتق چپ ندارد. بنابراین عبارت

$$f'_-(1) = 3 \text{ نادرست است.}$$

(دیفرانسیل - مشتق و کاربرد آن: صفحه‌های ۱۳۱ تا ۱۳۶)

۴

۳ ✓

۲

۱

$$f'_+(2) = \lim_{x \rightarrow 2^+} \frac{f(x) - f(2)}{x - 2} = \lim_{x \rightarrow 2^+} \frac{|ax^2 - 4a| - 0}{x - 2}$$

$$= \lim_{x \rightarrow 2^+} \frac{|a||x-2||x+2|}{x-2} = \lim_{x \rightarrow 2^+} \frac{|a|(x-2)(4)}{x-2} = 4|a|$$

$$f'_-(2) = \lim_{x \rightarrow 2^-} \frac{f(x) - f(2)}{x - 2}$$

$$= \lim_{x \rightarrow 2^-} \frac{|a||x-2||x+2|}{x-2} = \lim_{x \rightarrow 2^-} \frac{|a|(-x+2)(4)}{x-2} = -4|a|$$

چون قرار است دو نیم‌مماس بر هم عمود باشند، پس باید شیب‌هایشان قرینه و معکوس هم باشد:

$$\Rightarrow f'_+(2)f'_-(2) = -1 \Rightarrow (4|a|)(-4|a|) = -1 \Rightarrow 16|a|^2 = 1$$

$$\Rightarrow |a| = \frac{1}{4} \Rightarrow a = \pm \frac{1}{4}$$

(دیفرانسیل - مشتق و کاربرد آن: صفحه‌های ۱۳۱ تا ۱۳۶)

۴

۳

۲ ✓

۱

مشتق تابع را محاسبه می‌کنیم:

$$f'(x) = \begin{cases} \frac{1}{2}x^2 & ; x < 1 \\ \frac{-1}{3}x & ; x > 1 \end{cases}$$

$$\Rightarrow m_1 = \lim_{x \rightarrow 1^-} f'(x) = \frac{1}{2}, m_2 = \lim_{x \rightarrow 1^+} f'(x) = \frac{-1}{3}$$

حال اگر زاویه بین دو نیم مماس را θ بنامیم، داریم:

$$\tan \theta = \left| \frac{m_1 - m_2}{1 + m_1 m_2} \right| = \left| \frac{\frac{1}{2} - \left(\frac{-1}{3}\right)}{1 + \frac{1}{2} \times \left(\frac{-1}{3}\right)} \right| = 1 \Rightarrow \theta = \frac{\pi}{4}$$

(دیفرانسیل - مشتق و کاربرد آن: صفحه‌های ۱۳۱ تا ۱۳۶)

 ۴

 ۳

 ۲

 ۱

(کیا مقدس نیاک)

ضابطه بالایی، به دلیل حضور $[x]$ ، به ازای مقادیر صحیح x مشتق ناپذیر است.

$$f(x) = \begin{cases} 2x^2 - x & ; x \leq -1 \\ x + [x] & ; -1 < x < 1 \\ 2x^2 + x & ; x \geq 1 \end{cases}$$

پس تاکنون این تابع در $x=0$ مشتق ناپذیر است و در نقاط $x=1$ و $x=-1$ تابع دارای ناپیوستگی است، در نتیجه در این نقاط نیز تابع f مشتق ناپذیر است.

$$f'(x) = \begin{cases} 4x - 1 & ; x < -1 \\ 1 & ; -1 < x < 1 \\ 4x + 1 & ; x > 1 \end{cases}$$

نقاطی که تابع f در آن‌ها مشتق ناپذیر است، در دامنه f' وجود نخواهند داشت. پس:

$$D_{f'} = \mathbb{R} - \{-1, 0, 1\}$$

(دیفرانسیل - مشتق و کاربرد آن؛ صفحه‌های ۱۳۱ تا ۱۳۶)

۴ ✓

۳

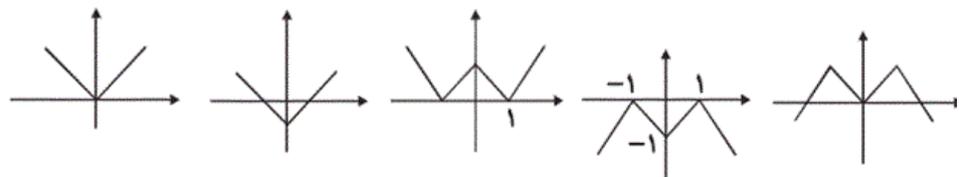
۲

۱

(سراسری ریاضی خارج از کشور - ۸۸)

$$f(f(x)) = 1 - |1 - |x|| = 1 - ||x| - 1|$$

نمودار تابع را رسم می‌کنیم. داریم:

$$y = |x| \quad y = |x| - 1 \quad y = ||x| - 1| \quad y = -||x| - 1| \quad y = 1 - ||x| - 1|$$

بنابراین تابع در سه نقطه مشتق ناپذیر است.

(دیفرانسیل - مشتق و کاربرد آن؛ صفحه‌های ۱۳۱ تا ۱۳۶)

۴

۳ ✓

۲

۱

$$(f \pm g)(x) = |x^2 - x| \pm |x^2 + x| = |x| (|x-1| \pm |x+1|)$$

$$(f - g)'(0) = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{|x| (|x-1| - |x+1|) - 0}{x - 0} = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{|x|(-2x)}{x}$$

$$= \lim_{x \rightarrow 0} (-2|x|) = 0$$

بنابراین $f - g$ در $x = 0$ مشتق پذیر است.

$$(f + g)'(0) = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{|x| (|x-1| + |x+1|) - 0}{x - 0} = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{2|x|}{x}$$

$$\Rightarrow \left\{ \begin{array}{l} (f + g)'_+(0) = \lim_{x \rightarrow 0^+} \frac{2|x|}{x} = 2 \\ (f + g)'_-(0) = \lim_{x \rightarrow 0^-} \frac{2|x|}{x} = -2 \end{array} \right.$$

بنابراین $f + g$ در $x = 0$ مشتق ناپذیر است.

(دیفرانسیل - مشتق و کاربرد آن: صفحه‌های ۱۳۱ تا ۱۳۶)

۴

۳ ✓

۲

۱

راه حل اول: در نقاط ناصحیح، تابع f پیوسته و مشتق پذیر است. در نقاط صحیح تابع

$y = [x]$ ناپیوسته است. پیوستگی f را در نقاط صحیح k بررسی می کنیم:

$$\lim_{x \rightarrow k} f(x) = (1 - \cos 2k\pi)[k^\pm] = 0 \times \text{عدد} = 0, \text{ و } f(k) = 0$$

f در \mathbb{R} پیوسته است.

با توجه به این که $(1 - \cos 2\pi x)' = 2\pi \sin 2\pi x$ داریم:

$$f'_+(k) = [k^+](2\pi) \sin 2\pi k = 0$$

$$f'_-(k) = [k^-]2\pi \sin 2\pi k = 0$$

تابع در نقاط صحیح و در نتیجه در \mathbb{R} مشتق پذیر است.

راه حل دوم:

نکته: اگر تابع $y = [g(x)]$ در $x = a$ ناپیوسته باشد، تابع $y = h(x)[g(x)]$ در

$x = a$ مشتق پذیر است، به شرط این که $h(a) = h'(a) = 0$ باشد.

یعنی $x = a$ ریشه مضاعف $h(x)$ باشد.

چون نقاط صحیح ریشه مضاعف $1 - \cos 2\pi x$ است، پس تابع داده شده در هر

نقطه ای مشتق پذیر است.

(دیفرانسیل - مشتق و کاربرد آن: صفحه های ۱۳۱ تا ۱۳۶)

۴ ✓

۳

۲

۱

هذلولی یا دو خط متقاطع است. $b^2 - 4ac = 12 - 4(1)(-1) = 16 > 0 \Rightarrow$

$$f(x, y) = x^2 - 2\sqrt{3}xy - y^2 - 3 = 0$$

$$\begin{cases} f'_x = 2x - 2\sqrt{3}y = 0 \\ f'_y = -2y - 2\sqrt{3}x = 0 \end{cases} \Rightarrow x = 0, y = 0$$

مختصات مرکز
مقطع مخروطی

چون مختصات نقطه $O = (0, 0)$ در معادله فوق صدق نمی کند، پس منحنی مورد نظر هذلولی است. به عنوان تمرین، معادله فوق را استاندارد کنید و نشان دهید مربوط به یک هذلولی است.

(هندسه تحلیلی - مقاطع مخروطی: صفحه‌های ۸۳ تا ۹۲)

۴

۳

۲ ✓

۱

$$y^2 - 2y - 4x^2 - 16x = 19$$

$$\Rightarrow y^2 - 2y + 1 - (4x^2 + 16x + 16) = 4$$

$$\Rightarrow (y-1)^2 - 4(x^2 + 4x + 4) = 4$$

$$\Rightarrow \frac{(y-1)^2}{4} - \frac{(x+2)^2}{1} = 1$$

$$a^2 = 4, b^2 = 1 \Rightarrow c^2 = a^2 + b^2 = 5 \Rightarrow c = \sqrt{5}$$

$$\Rightarrow \text{فاصله کانونی } |FF'| = 2c = 2\sqrt{5}$$

(هندسه تحلیلی - مقاطع مخروطی: صفحه‌های ۷۰ تا ۷۶)

۴

۳

۲ ✓

۱

چون این هذلولی افقی و نقطه $(-1, 1)$ یکی از رأس‌های آن است، پس خط به معادله $y = 1$ محور کانونی آن است. از طرفی می‌دانیم که محور کانونی، مجانب هذلولی را در مرکز هذلولی قطع می‌کند.

$$\begin{cases} x + 2y = 3 \\ y = 1 \end{cases} \Rightarrow x = 1, y = 1 \Rightarrow O' = (\alpha, \beta) = (1, 1)$$

مرکز هذلولی:

شیب خط مجانب داده شده برابر $m = -\frac{1}{2}$ است، پس شیب خط مجانب دیگر این هذلولی

برابر $m' = \frac{1}{2}$ خواهد بود. مجانب‌های هر هذلولی در مرکز هذلولی یکدیگر را قطع می‌کنند، پس

$$y - 1 = \frac{1}{2}(x - 1) \Rightarrow x = 2y - 1$$

معادله مجانب دیگر عبارت است از:

(هندسه تحلیلی - مقاطع مخروطی: صفحه‌های ۷۰ تا ۷۶)

۴

۳ ✓

۲

۱

(ممنون رفیعی)

$$-9x^2 + 16y^2 - 72x - 96y - 144 = 0$$

$$\Rightarrow -9(x^2 + 8x) + 16(y^2 - 6y) - 144 = 0$$

$$\Rightarrow -9(x+4)^2 + 16(y-3)^2 = 144 \Rightarrow \frac{(y-3)^2}{9} - \frac{(x+4)^2}{16} = 1$$

$$\Rightarrow \left\{ \begin{array}{l} \text{مرکز } O' = (\alpha, \beta) = (-4, 3) \end{array} \right.$$

$$\left\{ \begin{array}{l} a^2 = 9, b^2 = 16 \Rightarrow c = \sqrt{a^2 + b^2} = 5 \end{array} \right.$$

با توجه به معادله، چون هذلولی قائم است پس مختصات دو کانون آن عبارتست از:

$$F = (\alpha, \beta + c) = (-4, 3 + 5) = (-4, 8)$$

$$F' = (\alpha, \beta - c) = (-4, 3 - 5) = (-4, -2)$$

F' دو واحد و F هشت واحد از محور x ها فاصله دارند، بنابراین عرض

نزدیک‌ترین کانون نسبت به محور x ها، برابر $x_{F'} = -2$ است.

(هندسه تحلیلی - مقاطع مخروطی؛ صفحه‌های ۷۰ تا ۷۶)

۴

۳

۲✓

۱

(داریوش ناظمی)

$$x^2 - y^2 = 1 \Rightarrow \left\{ \begin{array}{l} \text{مرکز } O = (\alpha, \beta) = (0, 0) \end{array} \right.$$

$$\left\{ \begin{array}{l} a^2 = b^2 = 1 \Rightarrow c = \sqrt{a^2 + b^2} = \sqrt{2} \end{array} \right.$$

چون هذلولی افقی است، پس مختصات کانونی از آن با طول مثبت به صورت

$$F = (\alpha + c, \beta) = (\sqrt{2}, 0) \text{ است.}$$

در هر هذلولی فاصله هر یک از کانون‌ها تا مجانب‌های هذلولی برابر است با b . پس

شعاع دایره مورد نظر برابر است با $R = 1$ و در نتیجه معادله آن عبارت است از:

$$(x - \sqrt{2})^2 + y^2 = 1$$

(هندسه تحلیلی - مقاطع مخروطی؛ صفحه‌های ۷۰ تا ۷۶)

۴

۳✓

۲

۱

(امیرحسین ابومصوب)

ابتدا معادله سهمی $y = 2x^2 - 8x$ را به صورت استاندارد در می‌آوریم:

$$y = 2(x^2 - 4x + 4) - 8 \Rightarrow y + 8 = 2(x - 2)^2 \xrightarrow{\text{رأس سهمی}} S(2, -8)$$

حال اگر مبدأ مختصات را به نقطه $O' = S = (2, -8)$ منتقل کنیم، داریم:

$$\left\{ \begin{array}{l} x' = x - 2 \\ y' = y + 8 \end{array} \right.$$

یعنی معادله سهمی به صورت $y' = 2x'^2$ در می‌آید. (x' و y' مختصات در دستگاه جدید

هستند.) همان‌طور که مشاهده می‌شود نقطه O' در ناحیه چهارم دستگاه مختصات قرار دارد.

(هندسه تحلیلی - مقاطع مخروطی؛ صفحه‌های ۷۶ تا ۷۸)

۴✓

۳

۲

۱

(امیرحسین ابومحبوب)

$$\tan 2\theta = \frac{b}{a-c} = \frac{2}{0} \Rightarrow 2\theta = \frac{\pi}{2} \Rightarrow \theta = \frac{\pi}{4}$$

پس زاویه مناسب برای دوران برابر $\frac{\pi}{4}$ است. با توجه به رابطه بین مختصات در

دستگاه قدیم و جدید، داریم:

$$\begin{aligned} \begin{bmatrix} x \\ y \end{bmatrix} &= \begin{bmatrix} \cos \theta & -\sin \theta \\ \sin \theta & \cos \theta \end{bmatrix} \begin{bmatrix} x' \\ y' \end{bmatrix} \\ \Rightarrow \begin{bmatrix} x \\ y \end{bmatrix} &= \begin{bmatrix} \frac{\sqrt{2}}{2} & -\frac{\sqrt{2}}{2} \\ \frac{\sqrt{2}}{2} & \frac{\sqrt{2}}{2} \end{bmatrix} \begin{bmatrix} -\frac{3\sqrt{2}}{2} \\ \frac{5\sqrt{2}}{2} \end{bmatrix} \Rightarrow \begin{bmatrix} x \\ y \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 \\ -4 \end{bmatrix} \end{aligned}$$

(هندسه تحلیلی - مقاطع مخروطی؛ صفحه‌های ۱۳ تا ۱۷)

۴

۳

۲

۱ ✓

(سیدعادل رضا مرتضوی)

$$3xy = 2 \Rightarrow 0x^2 + 3xy + 0y^2 = 2$$

$$\tan 2\alpha = \frac{b}{a-c} = \frac{3}{0} \Rightarrow \alpha = \frac{\pi}{4}$$

$$\begin{cases} x = x' \cos \alpha - y' \sin \alpha \\ y = x' \sin \alpha + y' \cos \alpha \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} x = \frac{\sqrt{2}}{2}(x' - y') \\ y = \frac{\sqrt{2}}{2}(x' + y') \end{cases}$$

$$3xy = 2 \Rightarrow 3 \times \frac{1}{2}(x'^2 - y'^2) = 2$$

$$\Rightarrow 3x'^2 - 3y'^2 = 4 \Rightarrow \frac{x'^2}{\frac{4}{3}} - \frac{y'^2}{\frac{4}{3}} = 1 \Rightarrow \text{هذلولی است}$$

$$c^2 = a^2 + b^2 = \frac{4}{3} + \frac{4}{3} = \frac{8}{3} \Rightarrow c = \frac{2\sqrt{6}}{3} \Rightarrow 2c = \frac{4\sqrt{6}}{3}$$

(هندسه تحلیلی - مقاطع مخروطی؛ صفحه‌های ۱۵ تا ۹۰)

۴

۳ ✓

۲

۱

(ناصر پایافر)

$$\begin{cases} AA' = 2a \Rightarrow 4 = 2a \Rightarrow a = 2 \\ FF' = 2c \Rightarrow 2\sqrt{6} = 2c \Rightarrow c = \sqrt{6} \\ c^2 = a^2 + b^2 \Rightarrow b = \sqrt{c^2 - a^2} = \sqrt{2} \end{cases}$$

در این هذلولی داریم:

هذلولی افقی است (چون $y_A = y_{A'}$)، پس داریم:

$$\text{شیب خطوط مجانب‌های هذلولی افقی} : m = \pm \frac{b}{a} \Rightarrow m = \pm \frac{\sqrt{2}}{2}$$

(هندسه تحلیلی - مقاطع مخروطی؛ صفحه‌های ۷۰ تا ۷۶)

۴

۳

۲ ✓

۱

(امیر ممدظاهری)

۱۲۰- گزینه ۲ صحیح

اگر معادله $ax^2 + bxy + cy^2 + dx + ey + f = 0$ پس از دوران محورهای مختصات، به اندازه دلخواه و در جهت مثلثاتی در دستگاه جدید به صورت $Ax'^2 + Bx'y' + Cy'^2 + Dx' + Ey' + F = 0$ بازنویسی شود، در صورتی که $B^2 - 4AC = b^2 - 4ac$ باشد، رابطه روبه‌رو برقرار است:

$$x'^2 - 2y'^2 = 1 \Rightarrow B^2 - 4AC = 0 - 4(1)(-2) = 8$$

در گزینه «۲» داریم: $x^2 + y^2 - 6xy = -2 \Rightarrow \frac{1}{2}x^2 + \frac{1}{2}y^2 - 3xy = -1$

$$\Rightarrow b^2 - 4ac = 9 - 4\left(\frac{1}{2}\right)\left(\frac{1}{2}\right) = 8$$

در سایر گزینه‌ها رابطه مورد نظر برقرار نیست.

(هندسه تحلیلی - مقاطع مخروطی: صفحه ۹۲)

۴

۳

۲ ✓

۱

(مسام سمیعی)

۱۲۱- گزینه ۲ صحیح

معادله $ax \equiv b \pmod{m}$ در مجموعه اعداد صحیح موقعی دارای جواب است که داشته باشیم $(a, m) | b$.

در بین گزینه‌ها، تنها معادله $3x \equiv 4 \pmod{2}$ در Z دارای جواب است، زیرا:

$$(3, 2) = 1, \quad 1 | 4$$

(ریاضیات گسسته - نظریه اعداد: صفحه‌های ۵۲ و ۵۳)

۴

۳

۲ ✓

۱

(علیرضا رسولی‌پور)

۱۲۲- گزینه ۱ صحیح

$$5x \equiv 3 \pmod{15} \xrightarrow[(5, 12)=1]{+5} x \equiv 3 \pmod{12} \Rightarrow x = 12k + 3, k \in Z$$

$$x = 12k + 3 \geq 100 \Rightarrow 12k \geq 97 \Rightarrow k \geq \frac{97}{12} \Rightarrow k \geq 9$$

کوچک‌ترین عدد طبیعی سه رقمی X به ازای $k = 9$ به دست می‌آید:

$$x = 12 \times 9 + 3 = 111$$

(ریاضیات گسسته - نظریه اعداد: صفحه‌های ۵۰ تا ۵۲)

۴

۳

۲

۱ ✓

(ممدعلی نادرپور)

$$a \equiv 8, b \equiv 12 \Rightarrow 2a + 3b \equiv 52 \equiv 13 \xrightarrow{13|39} 2a + 3b \equiv 13 \equiv 0$$

(ریاضیات گسسته - نظریه اعداد: صفحه‌های ۴۸ تا ۵۱)

۴

۳

۲

۱

(علیرضا شریف‌فطیپی)

مثال نقض برای گزینه ۳:

$$32 \equiv 8, 32 \equiv 8, 32 \not\equiv 8$$

تمرین: درستی گزینه‌های (۱)، (۲) و (۴) را خودتان بررسی کنید.

(ریاضیات گسسته - نظریه اعداد: صفحه‌های ۵۰ تا ۵۵)

۴

۳

۲

۱

(امیرحسین ابومحبوب)

X و Y را به ترتیب تعداد کیسه‌های ۷ و ۴ کیلوگرمی در نظر می‌گیریم. داریم:

$$\begin{aligned} 7x + 4y = 75 &\Rightarrow 7x \equiv 75 \\ \Rightarrow 3x \equiv 3 &\xrightarrow[\text{gcd}(3,4)=1]{\div 3} x \equiv 1 \Rightarrow x = 4k + 1, k \in \mathbb{Z} \end{aligned}$$

$$7(4k + 1) + 4y = 75$$

$$\Rightarrow 4y = 68 - 28k \Rightarrow y = 17 - 7k$$

با توجه به اینکه X و Y اعدادی صحیح و نامنفی هستند، پس مقادیر قابل قبول برای

k عبارتند از ۰، ۱، ۲. داریم:

$$k = 0 \Rightarrow x = 1, y = 17 \Rightarrow x + y = 18$$

$$k = 1 \Rightarrow x = 5, y = 10 \Rightarrow x + y = 15$$

$$k = 2 \Rightarrow x = 9, y = 3 \Rightarrow x + y = 12$$

(ریاضیات گسسته - نظریه اعداد: صفحه‌های ۵۲ و ۵۳)

۴

۳

۲

۱

(مهرداد ملونری)

$$(m, 6) = 1 \xrightarrow{12=6 \times 2} (m, 12) = 1$$

$$123 \equiv 39 \pmod{m} \Rightarrow m \mid 123 - 39 \Rightarrow m \mid 84$$

$$\Rightarrow m \mid 12 \times 7 \xrightarrow{(m, 12)=1} m \mid 7 \xrightarrow{m>1} m = 7$$

پس باید باقی‌مانده تقسیم عدد ۱۳۸۸ را بر ۷ پیدا کنیم:

$$1388 \equiv 2 \pmod{7} \Rightarrow 1388 \in [2]_7$$

(ریاضیات گسسته - نظریه اعداد: صفحه‌های ۴۸ تا ۵۱)

۴

۳

۲

۱

(امیرحسین ابومحبوب)

$$999\dots 9 \equiv \begin{cases} 0 & \text{تعداد ارقام زوج باشد.} \\ 9 & \text{تعداد ارقام فرد باشد.} \end{cases} \pmod{11}$$

$$\Rightarrow 9 + 99 + 999 + 9999 + \dots \equiv 9 + 0 + 9 + 0 + \dots \pmod{11}$$

برای این که مجموع عبارت به پیمانه ۱۱ هم‌نهیست با صفر شود، حداقل ۱۱ جمله با تعداد ارقام فرد نیاز داریم. برای دسترسی به این هدف، جمع مورد نظر حداقل باید ۲۱ جمله داشته باشد.

(ریاضیات گسسته - نظریه اعداد: صفحه‌های ۵۰ و ۵۱)

۴

۳

۲

۱

(بهزاد نظام‌هاشمی)

$$b = a^1 + a^2 + a^3 + a^4 + a^5$$

$$\equiv a^1 + a^2 + a^3 + a^3 + a^3 = 5a^3 = 5(2k) \equiv 0 \pmod{10}$$

عدد زوج

یعنی به ازای مقادیر مختلف a ، رقم یکان عدد b همواره برابر صفر است. نکته: اگر a عددی صحیح و n عددی طبیعی باشد (به طوری که $n = 4q + r$ ، $0 \leq r < 4$)، آنگاه داریم:

$$\xrightarrow{r=0} a^n \equiv a^4 \pmod{10}$$

$$\xrightarrow{r=1,2,3} a^n \equiv a^r \pmod{10}$$

(ریاضیات گسسته - نظریه اعداد: صفحه‌های ۵۰ تا ۵۵)

۴

۳

۲

۱

$$1391 \equiv 1 - 9 + 3 - 1 \equiv 6 \equiv 5$$

پس کافی است هم‌نهشتی 5^{2013} را در پیمانه ۱۱ محاسبه کنیم. داریم:

$$5^{1011} \equiv 1 \xrightarrow{\text{به توان } 201} 5^{201011} \xrightarrow{\times 5^3} 5^{201311} \equiv 5^3 = 125$$

$$\Rightarrow 5^{2013} \equiv 4 \Rightarrow 1391^{2013} + a \equiv 4 + a$$

بنابراین $4 + a$ باید مضرب ۱۱ باشد و در نتیجه کوچک‌ترین عدد طبیعی a برابر است با $11 - 4 = 7$.

(ریاضیات گسسته - نظریه اعداد؛ صفحه‌های ۴۸ تا ۵۲)

۴

۳

۲

۱

(لاظم باقرزاده پیره)

$$79x \equiv 9 \Rightarrow 7x \equiv 9 \xrightarrow{\div 7} 7x \equiv 9$$

$$\Rightarrow -x \equiv 1 \Rightarrow x \equiv -1 \equiv 7$$

(ریاضیات گسسته - نظریه اعداد؛ صفحه‌های ۵۲ و ۵۳)

۴

۳

۲

۱

(محمدرضا شوکتی بیرق)

$$(f \circ g)(x_1) = (f \circ g)(x_2)$$

$$\Rightarrow f(g(x_1)) = f(g(x_2))$$

$$\xrightarrow{f \text{ یک به یک}} g(x_1) = g(x_2)$$

$$\xrightarrow{g \text{ یک به یک}} x_1 = x_2 \Rightarrow f \circ g \text{ یک به یک است.}$$

توجه کنیم که $f + g$ الزاماً یک به یک نیست، زیرا کافی است فرض شود $f(x) = x$ و $g(x) = -x$.

هم چنین $f - g$ و $f \cdot g$ الزاماً یک به یک نیستند، زیرا کافی است فرض شود $f(x) = g(x) = x$.

(ریاضیات ۲ - تابع؛ صفحه‌های ۴۳ تا ۴۴)

۴

۳

۲

۱

در ابتدا، مجموعه داده شده باید تابع باشد؛ بنابراین:

$$m^3 - m = 4m^2 - 4 \Rightarrow (m-4)(m^2-1) = 0$$

$$\Rightarrow m = 4 \text{ یا } m = 1 \text{ یا } m = -1$$

$$\left\{ \begin{array}{l} m = 1 \Rightarrow (1,0), (1,4) \in f \Rightarrow \text{مجموعه مورد نظر تابع نیست.} \\ m = -1 \Rightarrow (1,0), (5,0) \in f \Rightarrow \text{تابع } f, \text{ یک به یک و وارون پذیر نیست.} \\ m = 4 \Rightarrow \text{تابع } f, \text{ یک به یک و وارون پذیر است.} \end{array} \right.$$

در نتیجه فقط برای $m = 4$ است که تابع f وارون پذیر است.

(ریاضیات ۲ - تابع؛ صفحه‌های ۴۳ تا ۴۶)

۴

۳

۲ ✓

۱

تابع f را به صورت $f(x) = ax + b$ در نظر می‌گیریم؛ بنابراین داریم:

$$f(a(2x) + b) = a(8x - 1) + b - 5 \Rightarrow a + 2b = -5 \quad (1)$$

$$f^{-1}(2) = 5 \Rightarrow f(5) = 2 \Rightarrow 5a + b = 2 \quad (2)$$

$$\xrightarrow{(1),(2)} a = 1, b = -2 \Rightarrow f(x) = x - 2$$

$$\xrightarrow{f(2)=m} m = 2 - 2 = 0$$

(مسایان - تابع؛ صفحه‌های ۱۹ تا ۹۴)

۴

۳

۲

۱ ✓

$$\left. \begin{array}{l} f(a) = 4 \\ f(a) = a + 1 \end{array} \right\} \Rightarrow 4 = a + 1 \Rightarrow a = 3$$

واضح است که $g(x) = 2x - 1$ و دامنه آن اعضای مجموعه برد تابع f است.

$$D_{f+g} = D_f \cap D_g = D_f \cap R_f \Rightarrow D_{f+g} = \{4\}$$

$$\left. \begin{array}{l} f(4) = 5 \\ g(4) = 2(4) - 1 = 7 \end{array} \right\} \Rightarrow f(4) + g(4) = 12$$

(مسایان - تابع؛ صفحه‌های ۶۴ تا ۶۹)

۴

۳ ✓

۲

۱

(میلاد سجادی لاریبانی)

$$(۴, ۴) \in \text{fog} \Rightarrow f(g(۴)) = ۴ \Rightarrow (g(۴), ۴) \in f$$

$$\Rightarrow a = g(۴) = ۶$$

$$(b, ۱) \in \text{fog} \Rightarrow f(g(b)) = ۱ \Rightarrow (g(b), ۱) \in f \Rightarrow g(b) = ۱۲$$

$$\Rightarrow b + \sqrt{b} = ۱۲ \xrightarrow{\sqrt{b}=t, t \geq 0} t^2 + t - ۱۲ = 0$$

 ۴ ✓

 ۳

 ۲

 ۱

(امیر هوشنگ فمسه)

کافی است تابع fof را تشکیل دهیم.

$$f(x) = ۲ - \sqrt{x} \xrightarrow{x \geq 0} \text{fof}(x) = ۲ - \sqrt{۲ - \sqrt{x}}$$

$$\xrightarrow{\text{باید}} ۲ - \sqrt{x} \geq 0 \Rightarrow ۲ \geq \sqrt{x} \Rightarrow x \leq ۴ \quad (۲)$$

$$(۱), (۲) \Rightarrow [a, b] = [0, ۴] \xrightarrow{\text{نقطه میانی}} \frac{0+۴}{۲} = ۲$$

(مسئله‌بان - تابع: صفحه‌های ۶۹ تا ۷۳)

 ۴

 ۳

 ۲ ✓

 ۱

(سعید مریر فراسانی)

$$\text{fof}^{-1}(x) = x \xrightarrow{x \in D_{f^{-1}}} D_{f^{-1}} = \{a, b, c\}$$

$$f^{-1} \circ f(x) = x \xrightarrow{x \in D_f} D_f = R_{f^{-1}} = \{d, e, f\}$$

چون f^{-1} باید تابع یک به یک باشد، در نتیجه خانه‌های خالی در تابع زیر به $۳ \times ۲ \times ۱ = ۶$

$$f^{-1} = \left\{ (a, \boxed{۳}), (b, \boxed{۲}), (c, \boxed{۱}) \right\} \quad \text{حالت مختلف می‌توانند پُر شوند.}$$

(مسئله‌بان - تابع: صفحه‌های ۶۹ تا ۷۳ و ۱۹ تا ۹۴)

 ۴

 ۳ ✓

 ۲

 ۱

(سعید مریر فراسانی)

$$D_f \cap D_g = \{1, 5, -2\}$$

$$x = 1: \frac{-f^2 - 1}{2fg} = \frac{-(-1)^2 - 1}{2(-1)(0)} = \frac{-2}{0} \rightarrow \text{تعریف نشده}$$

$$x = 5: \frac{-f^2 - 1}{2fg} = \frac{-(1)^2 - 1}{2(+1)(-1)} = \frac{-2}{-2} = 1$$

$$x = -2: \frac{-f^2 - 1}{2fg} = \frac{-(2)^2 - 1}{2(2)(5)} = \frac{-5}{20} = -\frac{1}{4} \Rightarrow 1 \times \left(-\frac{1}{4}\right) = -\frac{1}{4}$$

(مسابان - تابع: صفحه‌های ۶۴ تا ۶۹)

۴

۳

۲

۱ ✓

(عادل حسینی)

$$\tan\left(\frac{4\pi}{3}\right) = \tan\left(\pi + \frac{\pi}{3}\right) = \tan\frac{\pi}{3} = \sqrt{3}$$

$$\Rightarrow \sin^{-1}\left(\frac{1}{2} \tan\frac{4\pi}{3}\right) = \sin^{-1}\left(\frac{\sqrt{3}}{2}\right) = \frac{\pi}{3}$$

(مسابان - مثلثات: صفحه‌های ۱۲۴ تا ۱۳۰)

۴

۳

۲ ✓

۱

(عادل حسینی)

$$y_1 = \cos^{-1}(1 - \sqrt{x}) \Rightarrow \text{دامنه: } -1 \leq 1 - \sqrt{x} \leq 1$$

$$\Rightarrow -1 \leq \sqrt{x} - 1 \leq 1 \Rightarrow 0 \leq \sqrt{x} \leq 2 \Rightarrow D_{y_1} = [0, 4]$$

مقادیری از D_{y_1} قابل قبول هستند که به ازای آن‌ها مقدار y_1 برابر $\frac{\pi}{2}$ نباشد، زیرامضارب فرد $\frac{\pi}{2}$ نمی‌توانند جزو دامنه تابع \tan باشند.

$$\Rightarrow \cos^{-1}(1 - \sqrt{x}) \neq \frac{\pi}{2} \Rightarrow 1 - \sqrt{x} \neq 0 \Rightarrow x \neq 1$$

$$\Rightarrow D_f = [0, 4] - \{1\}$$

اعداد صحیح این بازه صفر، ۲، ۳ و ۴ هستند که مجموع آن‌ها برابر ۹ است.

(مسابان - مثلثات: صفحه‌های ۱۲۴ تا ۱۳۰)

۴

۳

۲

۱ ✓